U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Zdeňka Kühna, JUDr. Josefa Baxy, JUDr. Jakuba Camrdy, JUDr. Radana Malíka, JUDr. Jana Passera a JUDr. Petra Průchy v právní věci navrhovatele: **Přípravný výbor pro konání místního referenda ve statutárním městě Plzni**, zastoupený Mgr. Luďkem Šikolou, advokátem, se sídlem Dvořákova 13, Brno, proti odpůrci: **Statutární město Plzeň**, se sídlem náměstí Republiky 1, Plzeň, o návrhu na vyhlášení místního referenda ve statutárním městě Plzeň, v řízení o kasační stížnosti společnosti AMÁDEUS PLZEŇ, a. s., se sídlem Dlouhá 13, Praha 1, zastoupené Mgr. Janem Petříkem, advokátem, se sídlem Týnská 12, Praha 1, proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 5. 11. 2012, č. j. 57 A 75/2012 - 101

t a k t o :

I. Kasační stížnost **s e o d m í t á.**

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Shora uvedeným usnesením rozhodl krajský soud výrokem I. tak, že k návrhu navrhovatele vyhlásil místní referendum na území statutárního města Plzně o otázce: „*Souhlasíte s tím, aby město Plzeň bezodkladně podniklo veškeré kroky v samostatné působnosti, aby nemohlo dojít k výstavbě obchodního zařízení na místě Domu kultury Inwest?*“ Místní referendum se má konat současně s prvním kolem první přímé volby prezidenta republiky (výrok II.). Výrokem III. soud zamítl návrh na vyhlášení místního referenda na území statutárního města Plzně o otázce: „*Souhlasíte s tím, aby Zastupitelstvo města Plzně bezodkladně schválilo změnu územního plánu pro území ohraničené ulicemi Americká, Denisovo nábřeží, Pražská a Sirková na plochu urbanistické zeleně?*“

[2] Usnesení krajského soudu napadla kasační stížností společnost AMÁDEUS PLZEŇ, a. s. (dále jen „stěžovatelka“). Ve velmi obsáhlé kasační stížnosti brojí proti usnesení krajského soudu pro jeho tvrzenou nezákonnost. Svou aktivní legitimaci podat kasační stížnost dovozuje z § 102 s. ř. s. a § 106 odst. 2 s. ř. s., a tvrdí, že je osobou zúčastněnou na řízení. Podle stěžovatelky nezákonným vyhlášením referenda prý totiž

byla přímo dotčena na svých právech a povinnostech. Referendum se týká způsobu užití pozemku, který je v podstatné části ve vlastnictví stěžovatelky.

[3] Nejvyšší správní soud k tomu zvážil následující.

[4] Kasační stížnost proti rozhodnutí krajského soudu může podat účastník řízení, z něhož toto rozhodnutí vzešlo, nebo osoba zúčastněná na řízení (§ 102 s. ř. s.). Stěžovatelka účastníkem řízení nebyla, tvrdí však, že je osobou zúčastněnou na řízení.

[5] Podle § 34 odst. 1 s. ř. s. osobami zúčastněnými na řízení *jsou osoby, které byly přímo dotčeny ve svých právech a povinnostech vydáním napadeného rozhodnutí nebo tím, že rozhodnutí nebylo vydáno, a ty, které mohou být přímo dotčeny jeho zrušením nebo vydáním podle návrhu výroku rozhodnutí soudu, nejsou-li účastníky a výslovně oznámily, že budou v řízení práva osob zúčastněných na řízení uplatňovat*. Procesní práva osoby zúčastněné lze uplatnit i po vydání napadeného rozhodnutí krajského soudu, a to třebas i podáním kasační stížností (§ 106 odst. 2 s. ř. s.).

[6] Předpokladem účasti osoby zúčastněné na řízení podle § 34 odst. 1 s. ř. s. je to, že takováto osoba byla přímo dotčena na svých právech a povinnostech (1) *vydáním napadeného rozhodnutí* nebo (2) *tím, že rozhodnutí nebylo vydáno*, nebo (3) *jeho zrušením* nebo (4) jeho *vydáním podle návrhu výroku rozhodnutí soudu.*

[7] Vyhlášení místního referenda podle zákona č. 22/2004 Sb., o místním referendu a o změně některých zákonů, nespadá pod varianty (1) až (3). Teoreticky by však mohlo spadat pod variantu (4). Je tedy třeba zvážit, zda je stěžovatelka osobou, která by byla *přímo dotčena* vydáním rozhodnutí podle návrhu výroku rozhodnutí soudu. Nutnost zvážit variantu (4) je podložena též nedávným posunem v judikatuře NSS. Podle ní institut osoby zúčastněné na řízení se neomezuje jen na řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu (§ 65 násl. s. ř. s.) a řízení o žalobě proti nečinnosti správního orgánu (§ 79 násl. s. ř. s.), respektive počínaje 1. 1. 2012 též na řízení o zrušení opatření obecné povahy (§ 101b odst. 4 s. ř. s.), ale je analogicky uplatnitelný též na jiná řízení, například na řízení na ochranu před nezákonným zásahem (§ 82 násl. s. ř. s. – k tomu viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 18. 9. 2012, č. j. 2 As 86/2010 - 76, výrok II. a body 46 a 47, a naproti tomu tímto rozhodnutím překonaný opačný právní názor vyslovený rozsudkem ze dne 2. 10. 2008, č. j. 3 Aps 5/2008 - 282).

[8] Stěžovatelka dovozuje své postavení v řízení jako osoby zúčastněné z toho, že vlastní podstatnou část pozemku, kterého se týká plzeňské referendum. Osobou zúčastněnou by však mohla být jen tehdy, pokud by byla *vyhlášením* referenda *přímo dotčena* na svých právech. O ničem takovém však nelze v případě vlastníka pozemku hovořit. Přímo dotčeno na právech je vyhlášením referenda rozhodnutím soudu bezesporu Statutární město Plzeň, tedy odpůrce. Majiteli pozemku nemůže do jeho práv místní referendum přímo nijak zasáhnout. Ostatně i rozhodnutí v místním referendu je závazné jen pro zastupitelstvo obce, zastupitelstvo statutárního města a orgány obce a statutárního města, nikoliv pro vlastníka pozemku (§ 49 zákona o místním referendu). K dopadům místního referenda na soukromoprávní vztahy se ostatně obšírně vyslovil též Ústavní soud, podle něhož: „*Z rozhodování v místním referendu nevznikají či nezanikají bezprostředně*

žádné soukromoprávní vztahy, podobně jako např. z odevzdání hlasů ve volbách. Jde o způsob, jímž občané mohou usměrňovat v konkrétních otázkách veřejného zájmu politickou reprezentaci obce a vůči této reprezentaci (tzn. zastupitelstvu a dalším orgánům obce) rozhodnutí v místním referendu ve smyslu § 49 [zákona o místním referendu] *také výhradně směřuje. Výsledek referenda, spočívající v tom, že občané obce vyjadřují nesouhlas s realizací určitého developerského či průmyslového projektu na území obce,* [...] *je nutno interpretovat tak, že orgány obce jsou zavázány prosazovat názor občanů těmi prostředky, které jim právní řád dává k dispozici*" (nález ze dne 9. 2. 2012, sp. zn. III. ÚS 263/09).

[9] Kasační stížnost proto Nejvyšší správní soud odmítl podle § 46 odst. 1 písm. c) ve spojení s § 120 s. ř. s. jako návrh podaný osobou k tomu zjevně neoprávněnou. S ohledem na uvedené již bylo nadbytečné se samostatně zabývat návrhem stěžovatelky na přiznání odkladného účinku její kasační stížnosti.

[10] Dle § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s. nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. prosince 2012

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu